

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 14. aprīlī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Aldis Laviņš un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 53/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvā procesa likuma 191. panta pirmās daļas 8. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 115. pantam un 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (turpmāk – Konvencija) 9. panta otrajai daļai.

2. Saskaņā ar apstrīdēto normu tiesnesis atsakās pieņemt pieteikumu, ja pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav tiesību to iesniegt.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei un saskaņā ar 16. panta 6. punktu – lietas par Latvijas nacionālo tiesību normu atbilstību tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā konstitucionālajai sūdzībai noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts kopsakarā ar 19.² panta sestās daļas 1. punktu prasa šo uzskatu juridiski pamatot.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem, kā arī Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atzīt par prettiesisku elektropārvades līniju pārbūvi konkrētā objektā un uzlikt būvdarbu īstenotājiem pienākumu novērst tās rezultātā videi nodarīto kaitējumu. Administratīvā rajona tiesa (datums) pieņēma lēmumu par tiesvedības izbeigšanu administratīvajā lietā, secinot, ka Pieteikuma iesniedzējam nav tiesību iesniegt pieteikumu.

Administratīvās rajona tiesas lēmumā secināts, ka Pieteikuma iesniedzējs nepamatoti atsaucas uz vides tiesību aizskārumu un izmanto administratīvo procesu savu privāto mērķu sasniegšanai. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta tiesnešu kolēģija (datums) rīcības sēdē nolēma atteikties izskatīt Pieteikuma iesniedzēja blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas lēmumu.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārumus ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka no Satversmes 115. pantā ietvertajām personas tiesībām dzīvot labvēlīgā vidē un Konvencijas 9. panta izriet personas tiesības vērsties tiesā vides aizsardzības nolūkā. Pieteikuma iesniedzējs arī norāda, ka Administratīvās rajona tiesas lēmums par tiesvedības izbeigšanu esot pieņemts saskaņā ar apstrīdēto normu.

Pamatu tiesvedības izbeigšanai administratīvajā lietā nosaka Administratīvā procesa likuma 282. pants. Arī Administratīvās rajona tiesas lēmumā par tiesvedības izbeigšanu norādīts, ka tas pieņemts, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282. panta 2. punktu. Savukārt Administratīvā procesa likuma 191. pants, kurā ietverta apstrīdētā norma, noteic pieteikuma nepieņemšanas pamatus.

No pieteikuma, tam pievienotajiem dokumentiem un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas neizriet, ka konkrētajā administratīvajā procesā pirmās instances tiesas tiesnesis būtu atteicies pieņemt Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu, pamatojoties uz apstrīdēto normu. Tādējādi pieteikumā nav norādīts pamatojums tam, ka apstrīdētā norma radītu Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta, 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 53/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš